

УДК 378.147:[37.011.3-051:78

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/86-2-11>

Марія КУЗІВ,

orcid.org/0000-0001-9969-1937

кандидат мистецтвознавства,

старший викладач кафедри музичного мистецтва

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна) mariakuziv65@ukr.net

Жанна КАРТАШОВА,

orcid.org/0000-0001-7368-9249

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри музичного мистецтва

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна) gannakar@gmail.com

РОЛЬ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Стаття присвячена дослідженню ролі музично-теоретичної підготовки у процесі формування професійних компетентностей майбутніх вчителів музичного мистецтва. Теоретична підготовка, будучи важливим інструментом для освоєння основ музичних закономірностей, суттєво впливає на розвиток виконавських, творчих і комунікативних здібностей майбутніх педагогів.

Мета дослідження – проаналізувати вплив дисциплін музично-теоретичного циклу на розвиток когнітивних, практично-виконавських, творчих та ціннісно-орієнтаційних компетентностей, які необхідні вчителю для успішної педагогічної та мистецької діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Результати дослідження показують, що музично-теоретична підготовка відіграє ключову роль у формуванні професійних компетентностей майбутніх учителів музичного мистецтва, оскільки забезпечує базові знання та навички, необхідні для виконання педагогічних завдань. Вона поєднує освоєння теоретичних дисциплін, таких як «Гармонія», «Сольфеджіо» та «Аналіз музичних форм» із розвитком практичних умінь, зокрема виконання творів та їх інтерпретації. Наголошено, що цей процес сприяє формуванню не лише професійної грамотності, а й творчого мислення, здатності до імпровізації та самостійного творчого пошуку. Особливу увагу приділено інтеграції теорії з практикою, що дозволяє майбутнім педагогам розвивати рефлексивні навички та критичне мислення, необхідні для оцінки власної діяльності. Зазначено, що поступове ускладнення навчальних завдань сприяє послідовному розвитку компетентностей, зокрема здатності аналізувати музичні твори, розуміти їх художній зміст і застосовувати ці знання у викладацькій практиці. Музично-теоретична підготовка також формує емоційно-образне мислення, сприяє розвитку естетичного смаку та підвищує здатність до творчої самореалізації. Завдяки поєднанню знань і практичних умінь майбутні вчителі здатні впливати на формування естетичного світогляду учнів. Такий підхід забезпечує гармонійний розвиток особистості вчителя та його готовність ефективно працювати у сучасній освітній системі.

Ключові слова: теорія музики, сольфеджіо, аналіз музичних форм, вчитель музичного мистецтва, професійна компетентність.

Mariia KUZIV,

orcid.org/0000-0001-9969-1937

Candidate of History Arts,

Senior Lecturer at the Department of Musical Art

Ivan Ohienko Kamyanets-Podilskyi National University

(Kamyanets-Podilskyi, Khmelnytskyi region, Ukraine) mariakuziv65@ukr.net

Zhanna KARTASHOVA,

orcid.org/0000-0001-7368-9249

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Musical Art

Kamyanetsi-Podilskyi National University named after Ivan Ohienko

(Kamyanetsi-Podilskyi, Khmelnytskyi region, Ukraine) gannakar@gmail.com

THE ROLE OF MUSIC-THEORETICAL TRAINING IN THE IN THE PROCESS OF FORMING PROFESSIONAL COMPETENCIES OF FUTURE MUSIC ART TEACHERS

The article is dedicated to the study of the role of music-theoretical training in the process of forming the professional competencies of future music art teachers. Theoretical training, being an important tool for mastering the basics of

musical laws, significantly influences the development of performing, creative, and communicative abilities of future educators.

The aim of the research is to analyze the impact of music-theoretical cycle subjects on the development of cognitive, practical-performing, creative, and value-orientation competencies, which are essential for a teacher's successful pedagogical and artistic activity in general secondary education institutions.

The research results show that music-theoretical training plays a key role in the formation of the professional competencies of future music art teachers, as it provides the foundational knowledge and skills necessary for performing pedagogical tasks. It combines mastering theoretical subjects such as "Harmony", "Solfege" and "Analysis of Musical Forms" with the development of practical skills, particularly performing works and their interpretation. It is emphasized that this process fosters not only professional literacy but also creative thinking, the ability to improvise and independent creative exploration. Special attention is paid to the integration of theory with practice, allowing future educators to develop reflective skills and critical thinking necessary for evaluating their own activities. It is noted that the gradual complexity of educational tasks promotes the sequential development of competencies, including the ability to analyze musical works, understand their artistic content, and apply this knowledge in teaching practice. Music-theoretical training also forms emotional-imaginative thinking, contributes to the development of aesthetic taste, and enhances the ability for creative self-realization. By combining knowledge and practical skills, future teachers can influence the formation of students' aesthetic worldview. This approach ensures the harmonious development of the teacher's personality and their readiness to work effectively in the modern educational system.

Key words: music theory, solfege, analysis of musical forms, music art teacher, professional competence.

Постановка проблеми. Музично-теоретична підготовка відіграє ключову роль у професійному становленні майбутніх учителів музичного мистецтва, оскільки закладає основу для формування важливих компетентностей, необхідних для їхньої педагогічної діяльності. Вона сприяє розвитку аналітичного та критичного мислення, яке допомагає глибше розуміти структуру й зміст музичних творів, а також адаптувати ці знання для ефективного навчання учнів. Теоретична підготовка є інструментом для опанування музичних закономірностей, а також важливим компонентом, що впливає на формування виконавських, творчих та комунікативних навичок майбутніх педагогів.

Формування професійних компетентностей майбутнього вчителя музичного мистецтва передбачає не лише знання теорії, а й уміння застосовувати її на практиці, адаптуючи освітній процес під сучасні потреби учнів. Завдяки інтеграції теоретичних знань у педагогічну діяльність учитель організовує навчальний процес, заохочує творчість і підтримує учнівський інтерес до предмету.

Аналіз досліджень. Питання ролі музично-теоретичної підготовки в процесі формування професійних компетентностей майбутніх учителів музичного мистецтва є достатньо дослідженим у вітчизняній науковій літературі. Українські науковці детально висвітлюють різні аспекти цієї теми, зокрема методичні та педагогічні підходи до фахової підготовки вчителів музичного мистецтва.

В. Дубінець (2016) акцентував увагу на важливості музично-теоретичних дисциплін при підготовці кваліфікованих учителів музичного мистецтва. І. І. Дерда (2020) у своєму дослідженні розглянув формування професійної компетентності майбутнього педагога-музиканта в процесі навчання.

Ю. В. Комишан (2020) проаналізував вплив курсу «Історія музики» на формування професій-

них компетентностей, підкреслив необхідність інтеграції теоретичних знань у практичну діяльність. Такий підхід підсилює ідею про тісний взаємозв'язок теорії і практики в музичній освіті. В. Мороз (2020) досліджував методичні основи підготовки вчителів музичного мистецтва у педагогічних коледжах, особливості формування їх професійних якостей.

Окремі аспекти підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва висвітлює С. А. Новосадова (2020), акцентуючи увагу на проблемах та викликах музично-теоретичної підготовки, які можуть впливати на успішність освітнього процесу. На думку Л. М. Сбітнєвої (2021) розвиток професійної компетентності відбувається через інтеграцію теоретичних знань у фахові дисципліни. Її дослідження доповнюють праці О. V. Yeremenko та О. А. Ustyomenko-Kosorych (2023), які вивчали методологічне забезпечення фахової підготовки вчителів музичного мистецтва.

Попри достатню кількість літератури з цієї теми, відчувається брак систематизованого матеріалу щодо оптимальних моделей інтеграції теорії і практики при підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва.

Мета статті – проаналізувати вплив дисциплін музично-теоретичного циклу на розвиток когнітивних, практично-виконавських, творчих та ціннісно-орієнтаційних компетентностей майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Професійна компетентність – це інтегрована концепція, що включає систему професійних знань, навичок, досвіду, педагогічних здібностей та особистісних якостей, направлених на ефективне виконання педагогічної діяльності (Дерда, 2020).

Сучасні дослідники трактують компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва як

особистісну характеристику, що дозволяє педагогу ефективно вирішувати освітні завдання. Вона включає гармонійне поєднання теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для здійснення педагогічної діяльності.

Науковці наголошують на важливості компетентнісного підходу, який акцентує увагу не просто на знаннях студента, а на його здатності самостійно набувати знання та розв'язувати професійні проблеми. Такий підхід перетворює навчальну діяльність у дослідницьку та трансформаційну, що охоплює інтеграцію когнітивного, практичного та особистісного досвіду студента (Олексюк, 2013: 71).

На думку І. Дерди (2020), професійна компетентність учителя музичного мистецтва включає набір фахових музичних компетенцій. Ці компетенції є поєднанням базових знань з музики, сформованих навичок виконавської діяльності, досвіду оцінювання та творчої роботи, що сприяє успішній самореалізації педагога у сфері музичної освіти. Оволодіння музичними компетенціями також сприяє розвитку інших предметних компетенцій, розширюючи професійні можливості майбутніх фахівців.

У процесі підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва ключову роль відіграє розвиток компетентності вчителя, що включає особистісні якості, такі як здатність до емоційно-образного мислення, емпатію, творчу самореалізацію, унікальність особистості, а також навички сценічної взаємодії та рефлексії. Ці характеристики, у поєднанні з художньо-інтерпретаційними здібностями, дозволяють вчителю ефективно займатися творчою діяльністю, артистичною інтерпретацією та презентацією власних проєктів. Втілення компетентнісного підходу є вирішальним для якісної підготовки вчителя музичного мистецтва (Гаврілова, 2015).

Критичний аналіз складових компетенції вчителя музичного мистецтва, проведений різними авторами, демонструє глибину та різноманітність підходів до їх визначення та розвитку. Зокрема І. Дерда (2020) виокремив такі ключові компетенції:

- *когнітивно-перцептивні компетенції*: база професійної діяльності, що включає музично-теоретичні та методичні знання;
- *практично-виконавські компетенції*: уміння грати на музичних інструментах, розвиток вокальних та інструментальних навичок;
- *творчі компетенції*: здібності до інтерпретації, імпровізації та створення музичних елементів;
- *ціннісно-орієнтаційні компетенції*: формування естетичних смаків та мотиваційних орієнтацій.

В. Мороз (5) трактував структуру компетентності майбутніх учителів через чотири основні блоки:

- *ціле-мотиваційний блок*: цілі та мотивація для професійного розвитку;
- *особистісний блок*: рефлексивність, стресостійкість, вольовий контроль;
- *когнітивний блок*: знання в сфері етнопедагогіки та глибоке пізнання мистецької сфери;
- *діяльнісний блок*: виробничі уміння для ефективної професійної взаємодії.

Таблиця 1 демонструє компетенції, які кожен з авторів виділяє як ключові у професійній діяльності вчителя музичного мистецтва, ілюструючи різні підходи до підготовки фахівців у цій галузі.

Таблиця 1
Ключові компетенції вчителя музичного мистецтва

Компоненти компетенції	І. Дерда	В. Мороз	Л. Гаврілова
Когнітивно-перцептивні	✓	✓	✓
Практично-виконавські	✓	✓	✓
Рефлексивно-оцінювальний			✓
Операційно-технологічний			✓
Ціннісно-орієнтаційні	✓	✓	✓
Творчі	✓		✓
Особистісний		✓	✓

Джерело: систематизовано автором на основі (Дерда, 2020; Мороз, 2020; Гаврілова, 2015).

До основних компетенцій майбутнього вчителя музичного мистецтва належать психолого-педагогічна, фахово-музична та інформаційно-комунікаційна (табл. 2).

Музично-теоретичні дисципліни, які раніше виконували допоміжну функцію, нині перетворилися на важливий інструмент для розвитку музичного мислення та аналітичних умінь студентів на всіх етапах отримання знань (Новосадова, 2020).

Сучасні дослідження у сфері музично-теоретичної підготовки підкреслюють важливість розвитку творчої самостійності майбутніх учителів музичного мистецтва. Основні завдання цієї підготовки включають: розвиток пізнавальної активності та творчих здібностей, а також навичок порівняльного аналізу музичних творів; збагачення емоційно-естетичного досвіду; формування критичного мислення й художнього смаку; активізацію мистецького спілкування та самови-

Таблиця 2

Категорії основних компетенцій майбутнього вчителя музичного мистецтва

Психолого-педагогічна компетенція	Фахово-музична компетенція	Інформаційно-комунікаційна компетенція
<i>Загальнопедагогічні знання:</i> основні ідеї, концепції та закономірності, які формують систему освіти (засвоєння теорій викладання та виховання, освітня методика і педагогічні підходи).	<i>Когнітивна складова:</i> базові та спеціалізовані знання в області історії музики, теорії музики, розуміння музичних явищ і закономірностей художньої творчості.	<i>Когнітивна складова:</i> знання в галузі інформаційно-комунікаційних технологій, включаючи мультимедійні технології.
<i>Професійно-педагогічні уміння та навички:</i> уміння ефективної організації навчального процесу та управління ним, здатність до педагогічного спілкування, техніка викладання.	<i>Практично-діяльнісна складова:</i> розвинуті музично-виконавські, слухові та аналітичні уміння і навички, необхідні для професійної музично-педагогічної діяльності.	<i>Практично-діяльнісні уміння та навички:</i> володіння навичками використання мультимедійних навчальних засобів та здійснення інтернет-комунікацій.
<i>Ціннісно-особистісні якості:</i> любов до дітей, розвиненість духовної культури, педагогічна інтуїція та потреба у самовдосконаленні.	<i>Ціннісно-особистісна складова:</i> формування власних музичних цінностей, смаку, інтересів, здатність до самооцінки та рефлексії.	<i>Сформований інтерес і позитивне ставлення до застосування мультимедійних засобів у навчанні:</i> ефективне використання сучасних освітніх технологій у музичному вихованні.

Джерело: систематизовано автором на основі (Гаврілова, 2015).

раження; практичне засвоєння музичної термінології (Новосадова, 2020).

Основне завдання музично-теоретичних дисциплін полягає у виявленні закономірностей і особливостей елементів музичної мови, що зумовлює складність і специфіку їх викладання. Важливість міждисциплінарних зв'язків (зокрема музичного мистецтва, музичної літератури, сольфеджіо) сприяє систематизації знань із музично-теоретичних і музично-історичних дисциплін, розвиває здатність студентів до порівняння, узагальнення та виявлення причинно-наслідкових зв'язків [6].

Інноваційні методики викладання музично-теоретичних дисциплін спрямовані на розвиток творчої самостійності студентів. Інтеграційний підхід у викладанні цих дисциплін передбачає засвоєння універсальних принципів музичного мислення та розуміння їхньої еволюції. Комплексні курси зосереджуються на цілісному сприйнятті музичних творів, підвищенні уваги до художньо-естетичних аспектів та методичній системності, реалізованій через принцип триади «чути – розуміти – діяти» (Новосадова, 2020).

У процесі формування професійних компетенцій вчителя музичного мистецтва важливу роль відіграють такі курси як «Гармонія», «Сольфеджіо», «Аналіз музичних форм». Метою навчальних дисциплін «Аналіз музичних творів» та «Історія музики» є висвітлення змісту твору, жанру і стилю як ключових понять мистецтва. Вчитель музичного мистецтва повинен вміти аналізувати музичні твори, надавати учням чітку інформацію

про композиторів, зміст музики, її стилі та форму (Дубінець, 2016).

Завданням музично-теоретичних дисциплін також є розвиток уміння розуміти художній зміст творів, пізнання культурної спадщини різних народів. Цей процес відбувається через аналіз творів різних епох, жанрів і форм, а також через набуття педагогічного досвіду, що забезпечується вивченням таких дисциплін як «Світова музична література», «Українська музична література», «Українська народна творчість», «Аналіз музичних творів», «Елементарна теорія музики», «Сольфеджіо», «Гармонія та поліфонія» (Дубінець, 2016: 98–99).

За результатами навчання студенти здобувають розуміння основних закономірностей розвитку української та зарубіжної музичної культури, їхнього зв'язку з суспільно-історичними умовами. Вони усвідомлюють важливість музичного мистецтва для виховання та розвитку особистості учня, демонструють знання про художні стилі та жанри як української, так і зарубіжної професійної музики, особливості українського музичного фольклору (Комишан, 2020).

Важливою навичкою для вчителя мистецтва є вміння аналізувати музичні твори у широкому історико-стилістичному контексті, оцінюючи їх педагогічний потенціал та можливості використання у власній професійній діяльності. Студенти розпізнають основні риси музичних стилів, напрямів, композиторських шкіл і жанрів народної музичної творчості та виявляють їх прояви у конкретних музичних творах (Комишан, 2020).

Освітній процес майбутніх педагогів у галузі музичного мистецтва повинен бути комплексним, охоплювати не тільки фахові предмети, але й сприяти вихованню естетичних смаків, розвитку гуманістичних цінностей та формуванню особистісних якостей. Гуманізація освіти передбачає розвиток особистості через інтеграцію загальнолюдських цінностей, важливих для створення гармонійних соціальних взаємин і формування естетичних і моральних орієнтирів. Такий підхід сприяє розвитку здібностей до самореалізації з врахуванням індивідуальних потреб й умов для вираження унікальності кожного студента (Yeremenko, Ustymenko-Kosorych, 2023).

Педагогічна майстерність майбутнього вчителя музичного мистецтва охоплює кілька рівнів знань, кожен із яких відображає прогрес учителя у професійному розвитку.

Елементарний рівень. На цьому рівні педагог володіє лише окремими аспектами професійної діяльності. Основна увага зосереджується на знаннях, необхідних для виконання педагогічних завдань, і на базових знаннях предмету викладання.

Базовий рівень. Учитель опановує основи педагогічної майстерності, демонструє гуманістичний підхід до взаємодії з учнями та колегами. Він добре знає свій предмет і впевнено організовує навчально-виховний процес, забезпечуючи позитивну атмосферу на уроках та проявляючи самостійність у методичній роботі.

Досконалий рівень. На цьому етапі педагог демонструє високу якість діяльності та здатність до діалогічної взаємодії з учнями. Він самостійно планує свою роботу на тривалий період і ставить у центр своєї діяльності розвиток особистості учня.

Творчий рівень. Цей рівень характеризується ініціативністю, інноваційним підходом і творчістю в організації професійної діяльності. Учитель розробляє власні оригінальні методи та прийоми взаємодії з учнями на основі рефлексивного аналізу. На цьому етапі формується індивідуальний стиль викладання, що підкреслює унікальність педагогічної майстерності (Сбітнєва, 2021).

Фахівець у сфері музичного мистецтва повинен уміти визначати головні педагогічні завдання, володіти принципами та методами музичного виховання і навчання, а також застосовувати їх у практичній музично-естетичній роботі з учнями.

Аналіз навчальних планів університетів України свідчить про існування системної професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва за освітніми програмами бакалаврського та магістерського рівнів. Зміст і структура підготовки орієнтовані на формування професійної компе-

тентності майбутніх педагогів та розвиток їхніх особистісних і творчих здібностей, що дозволяє їм ефективно працювати у сучасних закладах освіти (Сбітнєва, 2021).

Модернізація змісту професійної підготовки вчителів музичного мистецтва спрямована на підвищення якості освітнього процесу через інтеграцію емоційного, художнього та морального розвитку студентів. І. Дерда (2020) акцентує увагу на необхідності стимулювання творчого потенціалу та емоційного мислення майбутніх педагогів, створення умов для здобуття широкої освіти та сприяння розвитку особистісної культури й художньої свідомості. Це дозволить вчителям музичного мистецтва швидше адаптуватися до сучасних викликів у професії, а також до суміжних галузей.

П. М. Яловський (2023) підкреслює важливість застосування інноваційних методів навчання при підготовці вчителів музичного мистецтва. Методи проєктів, брейнстормінг, ділові ігри та творчі завдання сприяють активній участі студентів у навчальному процесі, розвивають їхнє критичне й креативне мислення. До того ж застосування музикознавчого аналізу й використання сучасних творів дозволяє викладачам орієнтуватися в актуальних тенденціях мистецтва й забезпечує глибоке розуміння навчальних матеріалів. Особлива увага приділяється можливостям творчого самовираження через імпровізацію, інтерпретацію та аранжування, що підвищує готовність до інновацій у майбутній мистецько-освітній діяльності.

Завдяки емоційному та художньому розвитку формується здатність майбутніх вчителів музичного мистецтва мотивувати учнів і розвивати їхній естетичний світогляд. Інтеграція дисциплін і новітні методики навчання розвивають аналітичні, креативні та організаційні навички, що робить педагогів гнучкими й здатними ефективно реагувати на сучасні освітні виклики. Це також підвищує рівень активності студентів і сприяє розвитку у них мотивації до самоосвіти, що є важливою складовою їхньої професійної компетентності (Яловський, 2023).

Висновки. Професійна компетентність учителя музичного мистецтва охоплює широкий спектр знань і навичок, необхідних для ефективної педагогічної діяльності. Вона включає: когнітивно-перцептивні компетенції, які базуються на музично-теоретичних і методичних знаннях; практично-виконавські компетенції, які передбачають уміння грати на музичних інструментах та вокальні навички; творчі компетенції, що включають здатність до імпровізації та створення музики;

ціннісно-орієнтаційні компетенції, які формують естетичні оцінки та мотиваційні настанови.

Важливе значення в музичній освіті мають теоретичні дисципліни, такі як «Гармонія», «Сольфеджіо» та «Аналіз музичних форм», оскільки вони забезпечують не тільки розуміння музичних закономірностей, але й сприяють розвитку критичного мислення та аналітичних здібностей студентів. Ці дисципліни є основою для поетапного вивчення музичного мистецтва, де кожен наступний етап поглиблює і розширює розуміння та вміння сту-

дентів від основних навичок до складної аналітики та інтерпретацій.

Основними інноваційними підходами до підготовки вчителів музичного мистецтва є використання інтерактивних форм навчання, таких як проєктна діяльність, брейнстормінг, ділові ігри та творчі завдання, що стимулюють творче мислення та самостійність студентів. Розвиток професійних компетенцій вчителя музичного мистецтва повинен враховувати постійне самоосвітнє зростання, вдосконалення вмінь і навичок, що відповідають сучасним освітнім вимогам і технологіям.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гаврілова Л. Г. Система формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2015. 656 с.
2. Дерда І. Формування професійної компетентності майбутнього педагога-музиканта у процесі фахової підготовки. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2020. Вип. 3. С. 56–63. DOI: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.3.2020.219090>.
3. Дубінець І. В. Музично-теоретичні дисципліни в процесі фахової підготовки майбутнього вчителя музики. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2016. Вип. 3. С. 95–99.
4. Комишан Ю. В. Формування професійних компетентностей майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі вивчення курсу «Історія музики». *The 2nd International scientific and practical conference "Innovations and Prospects of World Science"* (6–8 October, 2021). Vancouver, Canada. 2021. P. 309–312.
5. Мороз М. О. Теоретичні та методичні основи формування професійної компетентності майбутніх учителів музики в процесі фахової підготовки у педагогічному коледжі : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2020. 398 с.
6. Новосадова С. А. До проблеми музично-теоретичної підготовки майбутнього вчителя музики. *Дослідження різних напрямків розвитку психології та педагогіки* : зб. наук. пр. учасників міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15–16 листоп. 2019 р.). Одеса, 2019. С. 85–90.
7. Олексюк О. Музична педагогіка : навч. посіб. Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.
8. Сбітнева Л. М. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі фахового навчання. *Духовність особистості : методологія, теорія і практика*. 2021. № 2(101). С. 179–187. DOI: https://doi.org/10.33216/2220-6310-2021-101-2_1-179-187.
9. Скляр О. О. Музично-теоретичні дисципліни у розвитку професійного інтересу майбутнього вчителя музики. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Педагогіка*. 2012. № 9. С. 157–162.
10. Яловський П. М. Музично-теоретична підготовка у професійному становленні майбутніх учителів музичного мистецтва. *Наукові записки. Педагогічні науки*. 2023. Вип. 209. С. 350–354. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-209-350-354>.
11. Yeremenko O. V., Ustymenko-Kosorych O. A. Training of Musical Art Specialists: Methodological Provisions. *Слобожанські мистецькі студії*. 2023. Вип. 1. С. 9–13. DOI <https://doi.org/10.32782/art/2023.1.2>.

REFERENCES

1. Havrilova, L. H. (2015). Systema formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnix uchyteliv muzyky zasobamy multymediinykh tekhnolohii [System of formation of professional competence of future music teachers using multimedia technologies] : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04. Kyiv. [in Ukrainian].
2. Derda, I. (2020). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho pedahoha-muzykanta u protsesi fakhovoi pidhotovky [Formation of professional competence of a future teacher-musician in the process of professional training]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu – Collection of scientific papers of Uman State Pedagogical University*. 3, 56–63. DOI: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.3.2020.219090>. [in Ukrainian].
3. Dubinets, I. V. (2016). Muzychno-teoretychni dystsypliny v protsesi fakhovoi pidhotovky maibutnoho vchytelia muzyky [Music-theoretical disciplines in the process of professional training of a future music teacher]. *Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Pedahohichni nauky – Scientific papers of the Berdyansk state pedagogical university. Pedagogical sciences*, 3, 95–99. [in Ukrainian].
4. Komysan, Yu. V. (2021). Formuvannia profesiinykh kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva v protsesi vyvchennia kursu «Istoriia muzyky» [Formation of professional competencies of a future music teacher in the process of studying the course "History of Music"]. *The 2nd International scientific and practical conference "Innovations and Prospects of World Science"* (6–8 October, 2021). Vancouver, Canada, 309–312. [in Ukrainian].
5. Moroz, M. O. (2020). Teoretychni ta metodychni osnovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnix uchyteliv muzyky v protsesi fakhovoi pidhotovky u pedahohichnomu koledzhi [Theoretical and methodological foundations of the formation of professional competence of future music teachers in the process of professional training in a pedagogical college] : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04. Zhytomyr. [in Ukrainian].

6. Novosadova, S. A. (2019). Do problemy muzychno-teoretychnoi pidhotovky maibutnoho vchytelia muzyky [On the issue of music-theoretical training of future music teachers]. *Doslidzhennia riznykh napriamkiv rozvytku psykholohii ta pedahohiky : zb. nauk. pr. uchasnykiv mizhnar. nauk.-prakt. konf. (Odesa, November 15–16, 2019) – Research on various directions in the development of psychology and pedagogy : Collection of scientific papers of the participants of the international scientific and practical conference (Odesa, November 15–16, 2019)*, 85–90. [in Ukrainian].
7. Oleksiuk, O. (2013). *Muzychna pedahohika : navch. posib.* [Musical pedagogy A Textbook]. Kyiv : un-t im. B. Hrinchenka. [in Ukrainian].
8. Sbitnieva, L. M. (2021). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva u protsesi fakhovoho navchannia [Formation of professional competence of future music art teachers in the process of professional training]. *Dukhovnist osobystosti : metodolohiia, teoriia i praktyka – Spirituality of a personality : methodology, theory and practice*, 2(101). 179–187. DOI: https://doi.org/10.33216/2220-6310-2021-101-2_1-179-187. [in Ukrainian].
9. Skliar, O. O. (2012). Muzychno-teoretychni dystsypliny u rozvytku profesiinoho interesu maibutnoho vchytelia muzyky [Music-theoretical disciplines in the development of professional interest of future music teachers]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu Pedahohika – Scientific bulletin Melitopol state pedagogical university. Pedagogy*, 9. 157–162. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-209-350-354>. [in Ukrainian].
10. Yalovskyi, P. M. (2023). Muzychno-teoretychna pidhotovka u profesiinomu stanovlenni maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Music-theoretical training in the professional development of future music art teachers]. *Naukovi zapysky. Pedahohichni nauky – Scientific notes. Pedagogical sciences*, 209. 350–354. [in Ukrainian].
11. Yeremenko, O. V., Ustymenko-Kosorych, O. A. (2023). Training of Musical Art Specialists: Methodological Provisions. *Slobzhanski mystetski studii – Sloboda Art Studies*, 1. 9–13. DOI <https://doi.org/10.32782/art/2023.1.2>.